

Lövföryngring för halva priset?

Det går nog att halvera föryngringskostnaden för ädla lövträd enligt Magnus Löf vid SLU.

Det sexåriga forskningsprogrammet "Uthålligt skogsbruk i ädellövskog" avslutades i september i år. Föryngringsforskaren Magnus Löf var programchef. I den ursprungliga forskningsplanen var ett av målen att ta fram kunskap så att föryngringskostnaden kunde halveras.

Idag kan det kosta 60 000 kronor att anlägga ett hektar ädellövskog med hägn. Ökar arealen sjunker hektarkostnaden något, men den är fortfarande så hög att det är orealistiskt utan bidrag.

Med färre och mindre plantor, lägre hägn och sådd går det att sänka kostnaden för föryngring av ädellövskog rejält, menar Magnus Löf. Foto: Mats Hannerz

Kan man verkligen halvera föryngringskostnaden? PLANtaktuellt ställer frågan till Magnus Löf.

– Ja det går, i alla fall med radikala metoder, säger han. Skjut bort rådjuren och plantera hälften så många plantor! Men även med en måttligt hög viltstam går det att sänka kostnaderna, säger han och pekar på några olika vägar:

- **Lägre hägn.** Använd 1,5 meter höga hägn som stänger ute rådjuren men släpper in älg. Älgen tar sig oftast in ändå, och med högre hägn är det risk att den har sönder hägnet så annat vilt får tillträde.
- **Plantera glesare.** Idag planterar man ofta tätt. Det är inte ovanligt med

5 000 plantor per ha av huvudträdslaget och dessutom 1500 amträd som ska skydda huvudträdslagen under planteringen. Utnyttja i stället befintlig lövföryngring som lågskärm och plantera glesare under den, det kanske skulle räcka med 1 500 plantor per hektar om överlevnaden är god.

- **Mindre plantor.** Plantorna behöver inte vara så stora. En stor barrotsplanta av ädellöv kan kosta 4–5 kronor, men med en bra markberedning kan man sätta mindre plantor för halva kostnaden.

- **Välj rätt trädslag.** Eken är en robust art som kan komma igen även efter betning. Ask och lind har svårare att etablera sig. Asken kan dessutom drabbas av askskottsjuka

- **Så.** Sådd kan vara ett sätt att förbilla föryngringen av bok och ek. Smågnagare är ett problem, men vi tror oss kunna klara det med viltavskräckande medel. Minskspilling är ett alternativ, men vi är inte riktigt i mål ännu.

- **Utnyttja självföryngringen.** Glöm inte det som naturen ger själv. Ta vara på den självföryngring som kommer och røj fram de önskvärda trädslagen. Det här förutsätter förstås att det finns fröbärande ädla lövträd i omgivningarna.

Läs mer

Vill du läsa mer om lövföryngring? I serien Fakta Skog från SLU finns fyra nummer från 2007 som behandlar ädellövföryngring (googla på Fakta Skog för att hitta pdf-filer). I Skogsliv från Föreningen Skogen finns flera "recept" på föryngring med ek, bok och andra ädla lövträd.

/ Mats Hannerz

Bilden ovan: Magnus Löf i vit tröja diskuterar föryngring av ädellöv med en grupp skogsägare vid en exkursion i Kalmartrakten. Foto: Mats Hannerz